

Overzicht van stemmingen in de Tweede Kamer

afdeling **Directie Inhoud**

aan De leden van de vaste Commissie voor Financiën

datum 24 september 2024

Betreffende wetsvoorstel:

36228

Wijziging van de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme in verband met het verbod op contante betalingen voor goederen vanaf 3.000 euro (Wet plan van aanpak witwassen)

Eindstemming wetsvoorstel

Het wetsvoorstel is op 24 september 2024 aangenomen door de Tweede Kamer.

Voor: SP, GroenLinks-PvdA, PvdD, Volt, D66, NSC, VVD, ChristenUnie en CDA.

Tegen: DENK, SGP, BBB, JA21, FVD en PVV.

Aangenomen amendementen

Artikel IV

17 (Van der Lee) over het verkorten van de evaluatietermijn naar drie jaar

Het voorliggende wetsvoorstel bevat een evaluatiebepaling voor het verbod voor handelaren om contante transacties te verrichten vanaf € 3.000. Dit amendement verkort de evaluatietermijn van vijf naar driejaar. De indiener is van mening dat een evaluatie na vijf jaar te laat komt en wil ervoor zorgen dat het Rijk al eerder lessen kan trekken.

Aangenomen. Voor: SP, GroenLinks-PvdA, PvdD, DENK, Volt, D66, NSC, VVD, ChristenUnie, SGP, CDA, BBB, JA21 en FVD.

Wijziging opschrift en beweegreden

Invoeging artikel IIA

13 → **19** (Dijk en Flach) over een acceptatieplicht voor contant geld bij kleine betalingen

Hoewel contant geld een wettig betaalmiddel is, verplicht de wet momenteel individuele organisaties niet om het te accepteren. Die mogen contant geld weigeren, en op steeds meer plekken gebeurt dit ook. De indieners zijn bezorgd over de dalende acceptatiegraad van contant geld in de samenleving. Zo blijkt uit recente cijfers van De NederlandscheBank¹ dat bij 12 procent van de apotheken alleen nog maar met een bankpas kan worden betaald. In parkeergarages en bibliotheken is dit al 16 procent en in bioscopen zelfs 22 procent. Het wetsvoorstel «Wet plan van aanpak witwassen» bevat een verbod voor handelaren in goederen om transacties vanaf € 3.000 in contanten te verrichten. De indieners vrezen dat er in de praktijk, zeker als de huidige trend zich door zet, ook onder deze grens op steeds minder plekken afgerekend kan worden met contant geld. Zij stellen daarom een acceptatieplicht voor. Deze acceptatieplicht geldt in principe voor elke publiek toegankelijke locatie of organisatie die producten of diensten aanbiedt aan particulieren. De regering krijgt de mogelijkheid om per algemene maatregel van

Amendementen zijn in volgorde van stemming - op artikelnummer - weergegeven: allereerst de aangenomen en/of overgenomen amendementen, vervolgens de verworpen of ingetrokken amendementen en tenslotte eventuele moties. Vervangen amendementen zijn d.m.v. een → aangegeven: bijv. 7 → 8 → **20**. Amendement nr. 7 is vervangen door amendement nr. 8, dat op zijn beurt vervangen is door amendement nr. 20. De vette notatie van het stuknummer geeft aan dat dit het definitieve amendement is. De stemmingslijsten worden gemaakt op basis van de ongecorrigeerde draad van de vergadering.

datum 24 september 2024

blad 2

bestuur uitzonderingen op deze acceptatieplicht in te stellen, indien afdoende wordt onderbouwd dat dit vanwege de uitvoering of de veiligheid noodzakelijk is. Dit kan bijvoorbeeld per sector. Dit dient dan wel middels een zogenaamde zware voorhangprocedure voorgelegd te worden aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal. Een specifiek voorbeeld hiervan kunnen bijvoorbeeld onbemande tankstations zijn, waarbij het zowel vanwege de uitvoerbaarheid als de veiligheid onwenselijk kan zijn om een acceptatieplicht voor contant geld op te leggen.

Veel mensen gebruiken nog dagelijks contant geld. Voor een deel uitgewoonte, soms omdat ze daar een persoonlijke voorkeur voor hebben, maar vaak ook uit noodzaak. Denk bijvoorbeeld aan mensen met een fysieke of mentale beperking, de groeiende groep senioren, mensen inschuldhelpverlening of mensen zonder betaalrekening, zoals vluchtelingen. Bij elkaar opgeteld gaat dit volgens een recent onderzoek van het bureau McKinsey om ongeveer 1,5 miljoen mensen.² 2,6 miljoen Nederlanders van 18 jaar en ouder worstelen met de digitale betaal-wereld.³ Maar het is niet alleen voor hen van belang dat contant geld breed geaccepteerd blijft in onze samenleving. Ondanks vele investeringen in de robuustheid van het digitale betalingsverkeer komen storingen nog steeds met enige regelmaat voor. Bij storingen in groteresteden wijken mensen dan uit naar alternatieven, maar op regionaal of landelijk niveau zijn alternatieven niet altijd beschikbaar. Niet iedereen kan in zulke situaties snel uitwijken naar een andere regio of gedurende langere tijd bepaalde aankopen uitstellen.

Daarom blijft een brede acceptatiegraad van contant geld ook voor de stabiliteit van het stelsel van belang, omdat het een alternatief biedt dat nauwelijks blootgesteld is aan verstoringsrisico's.

¹ <https://www.dnb.nl/algemeen-nieuws/dnbulletin-2023/contant-betalen-bij-sommige-winkelbranches-te-vaak-niet-mogelijk/>

² <https://www.dnb.nl/media/ks0d0d30/report-mckinsey-the-future-of-the-cash-infrastructure-in-the-netherlands-executive-summary-only.pdf>

³ <https://www.dnb.nl/algemeen-nieuws/nieuwsberichten-2023/digitaal-bankieren-lastig-voor-veel-mensen/>

Aangenomen. Voor: SP, PvdD, DENK, NSC, SGP, BBB, FVD en PVV.

Verworpen en ingetrokken amendementen

Artikel I, onderdeel L, artikel 34b, vierde lid

6 (Alkaya) over het gezamenlijk monitoren van transacties vanaf 3000 in plaats van 100 euro

In de Wet plan van aanpak witwassen wordt geregeld dat alle financiële transacties van € 100 of meer worden gemonitord op de manier zoals omschreven staat in deze wet. Indiener acht het ongewenst dat zo veel transacties onder de nieuwe wet vallen en dat de privacy van burgers zo grootschalig wordt aangetast en stelt daarom voor om de grens te verhogen van € 100 naar € 3.000. Dit sluit aan bij de nieuwe grens voor contante betalingen aan de toonbank. Hiermee wordt voorkomen dat er een onnodige vorm van massasurveillance wordt opgetuigd.

Ingetrokken.

Artikel I, onderdeel L, artikel 34b, vierde lid

8 (Alkaya) over één regime onder het grensbedrag

In de Wet plan van aanpak witwassen wordt geregeld dat alle financiële transacties van € 100 of meer worden gemonitord op de manier zoals omschreven staat in deze wet. Indiener acht het ongewenst dat zo veel transacties onder de nieuwe wet vallen en dat de privacy van burgers zo grootschalig wordt aangetast. In amendement 36 228, nr. 6 is geregeld dat de grens van € 100 voor het combineren van gegevens in de gezamenlijke voorziening wordt verhoogd naar € 3.000. Dit amendement voorziet in het gelijktrekken van de regimes die gelden voor transacties tussen particuliere personen enerzijds en transacties tussen een particulier persoon en een zakelijke rekening anderzijds, waarmee

datum 24 september 2024

blad 3

voor al deze transacties onder het grensbedrag geldt dat deze niet in de gezamenlijke voorziening gecombineerd kunnen worden.

Ingetrokken.

Wijziging opschrift en beweegreden

Artikel I, onderdeel C

18 (Joseph c.s.) over het verbod op contante betaling doen gelden vanaf €10.000

Met dit amendement wordt de limiet voor het verbod voor beroeps- of bedrijfsmatige handelaren in goederen om transacties in contanten te verrichten opgehoogd van 3.000 euro naar 10.000 euro. De indieners zijn van mening dat een verbod met een limiet van 3.000 euro te rigide is. De indieners verwachten namelijk dat dit vooral onschuldige burgers raakt, in plaats van dat het beoogde doel van dit wetsvoorstel wordt bereikt, namelijk het tegengaan van witwassen. Meteen ophoging van de limiet van 3.000 euro naar 10.000 euro wordt gepoogd om de privacy van burgers beter te waarborgen en te voorkomen dat onschuldige burgers geconfronteerd worden met onnodige verdachtmakingen. Daarnaast schiet het voorliggende wetsvoorstel ook voorbij aan de praktische waarde van contant geld als legitiem betaalmiddel. Contant geld zou altijd beschikbaar moeten blijven als terugvaloptie voormomenten waarop niet gepind kan worden, zoals bij uitval van internet of stroomstoringen. Het wetsvoorstel beperkt met een limiet van 3.000 euro deze praktische waarde van contant geld als legitiem betaalmiddel. Het voorliggende wetsvoorstel raakt ook het Nederlandse midden- en kleinbedrijf met een introductie van een verbod voor beroeps- of bedrijfsmatige handelaren in goederen om transacties vanaf 3.000 euro in contanten te verrichten, zoals bijvoorbeeld de verkoop van auto's door handelaren. In Mei 2024 is de Europese Anti-Money Laundering Regulation aangenomen. Deze verordening omvat een verbod op contante betalingen boven de € 10.000 voor personen die handelen in goederen of die diensten verlenen. In het wetsvoorstel Wet plan van aanpak witwassen kiest Nederland ervoor om een verbod op contante betalingen vanaf een bedrag van € 3.000 voor beroeps- en bedrijfsmatige handelaren in goederen te introduceren. Hiermee wijkt Nederland dus af van de Europese verordening. Uit de memorie van toelichting van het wetsvoorstel kan worden opgemaakt dat er wordt gekozen om af te wijken van de Europese verordening, om een mogelijk waterbedeffect tegen te gaan. Echter blijkt uit de memorie van toelichting ook dat het vooraf lastig te kwantificeren is wat de effecten zullen zijn van het verbod op omringende landen. Ook wordt uit de memorie van toelichting niet duidelijk wat de effectiviteit van een limiet van 3.000 euro zou zijn ten opzichte van een limiet van 10.000 euro. Concluderend wordt dus uit de memorie van toelichting niet duidelijk wat het nut en noodzaak is van het afwijken van de Europese verordening. Een tweede reden voor het afwijken van de Europese verordening wordt genoemd in een brief van de regering op 16 april aan de Kamer over de gevolgen van het AML-pakket voor de maatregelen van het Wetsvoorstel plan van aanpak witwassen. Hierin wordt genoemd dat Nederland bij het niet aannemen van het wetsvoorstel het Nederlandse Herstel- en Veerkrachtplan niet in volledigheid niet naleeft, wat volgens de regering tot een korting van max. 600 miljoen euro op de HVP-ontvangsten leidt. Nederland zal volgens de brief daarom in gesprekken treden met de Europese Commissie om dit toe te lichten en een korting proberen te voorkomen. Een limiet op contante betalingen is namelijk een mijlpaal van de Europese Herstel- en Veerkrachtfaciliteit: De mijlpaal bevat geen specifiek grensbedrag en heeft als precieze tekst: Inwerkingtreding van een wet die een limiet voor contante betalingen invoert. De indieners zijn zich ervan bewust dat met dit amendement het Nederlandse Herstel- en Veerkrachtplan niet volledig wordt nageleefd, aangezien daarin een verbod op contante betalingen boven de 3.000 euro is opgenomen. Echter kan met het invoeren van het amendement alsnog zowel aan de mijlpaal van de Europese Herstel- en Veerkrachtfaciliteit als aan de Europese AML verordening worden voldaan. Met het amendement laat Nederland namelijk nog steeds een wet in werking treden die een limiet voor contante betalingen invoert, en deze limiet van 10.000 euro is gelijk aan de limiet die de Europese AML verordening omvat. De indieners zijn daarom overtuigd dat met deze argumentatie op een goede manier aan de Europese Commissie kan worden betoogd waarom er wordt afgeweken van het initiële Nederlandse Herstel- en Veerkrachtplan. De zorgen over de privacy van burgers, het voorbije schieten aan de praktische waarde van contant geld als legitiem betaalmiddel, de gevolgen voor het MKB en de Europese context maken dat de

datum 24 september 2024

blad 4

indieners een verbod voor beroeps- of bedrijfsmatige handelaren in goederen om transacties vanaf 10.000 euro in contanten te verrichten daarom het meest proportioneel achten.

Verworpen. Voor: DENK, NSC, SGP, BBB, JA21, FVD en PVV.

Invoeging onderdeel Ca

9 → **20** (Grinwis c.s.) over een verbod op contante betalingen boven de 3000 euro voor diensten

Dit amendement regelt dat het voorgestelde verbod op contante betalingen boven het in de wet genoemde maximumbedrag op termijn wordt uitgebreid naar diensten. Bij algemene maatregel van bestuur wordt aangewezen welke toezichthouder voor welke categorie dienstverlening verantwoordelijk is. Het huidige wetsvoorstel stelt enkel grenzen aan contante betalingen bij de verkoop van goederen, terwijl het risico op witwassen of andere malafide praktijken ook bij diensten sterk aanwezig is. Bovendien is het te verwachten dat de maximering van contante betalingen bij goederen leidt tot een verschuiving van crimineel gedrag van goederen naar diensten, bijvoorbeeld door juridische constructies waarbij de transactie van een goed op papier kwalificeert als dienst. Volgens de indieners ligt het daarom in de rede om deze wettelijke beperking voor verkopers van goederen ook toe te passen op aanbieders van diensten, en daarbij aan te sluiten bij de hoogte van het maximumbedrag voor goederen. Deze uitbreiding van het maximumbedrag naar diensten is ook een aanbeveling uit de wetenschapstoets van de rapporteurs Van Weyenberg (D66), Alkaya (SP) en Omtzigt (NSC). De verplichting tot een maximumbedrag voor contante betalingen bij diensten volgt ook uit de recent aangenomen Europese verordening ter voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor witwassen of terrorismefinanciering (AMLR). Vooruitlopend op de inwerkingtreding van die verordening medio 2027 implementeert dit amendement het maximumbedrag in de wet, parallel aan het maximumbedrag voor goederen. Deze wijziging leidt tot een uitbreiding van de reikwijdte van de groep partijen waarvoor het verbod op contante betalingen geldt. Dit vraagt om een zorgvuldige implementatie, zodat zowel de toezichthouder als het bedrijfsleven zich kunnen voorbereiden op deze wijziging. Om deze reden hebben de indieners het maximumbedrag voor diensten opgenomen in een nieuw wetsonderdeel, waarvoor een afzonderlijk koninklijk besluit tot inwerkingtreding kan worden uitgegeven. De indieners roepen de regering op om niet langer te wachten met het uitgeven van het inwerkingtredings-KB dan nodig is om aan de eisen voor een zorgvuldige implementatie te voldoen. Ook vragen de indieners de regering te bezien hoe het verbod ook werking kan en dient te krijgen voor niet-Wwft-dienstverleners, ook in het licht van de aankomende AMLR-verplichtingen.

Ingetrokken.

Invoeging artikel I, onderdeel Da

21 (Ergin) over een werkwijze ter voorkoming van discriminatie

Financiële discriminatie is een groot probleem in Nederland. Dit blijkt zowel uit verschillende onderzoeken die in opdracht van het Ministerie van Financiën zijn uitgevoerd, als uit uitspraken van het College voor de Rechten van de Mens. De indiener is er alles aan gelegen om verbodenonderscheid te voorkomen. Indiener verstaat hieronder: onderscheid op grond van godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, geslacht, nationaliteit, seksuele gerichtheid, burgerlijke staat, handicap, chronische ziekte of leeftijd. Het amendement zoekt daarmee aansluiting bij de centrale aanbeveling van het onderzoek van De Nederlandsche Bank (DNB) die oproept om een brede definitie van discriminatie te hanteren in het tegengaan van verboden onderscheid als gevolg van toepassing van de Wwft.

Verworpen. Voor: SP, GroenLinks-PvdA, PvdD, DENK, Volt en NSC.

datum 24 september 2024

blad 5

Moties

22 (Aukje de Vries) over tot meer duidelijkheid, zekerheid en efficiency komen voor ondernemers en klanten bij de uitvoering van de Wwft

Met algemene stemmen aangenomen.